

Helga Elisabeth Bergström / Börjesson

Glimtar av ett Livsöde

Jag sitter här i mitt hem i Hässleholm för att försöka återge minnesbilder från min hemtrakt, Stenestad. Jag har blivit tillfrågad och ombedd att bidra med dessa minnesbilder avsedda för en utställning i Stenestad. Nils Ljungberg som ansvarar för denna dokumentation är den som tillfrågat mig.

Har man levt ett liv i 82 år är det inte helt enkelt att sammanfatta på några sidor men jag skall försöka återge en del.

Jag föddes 1925 i Stenestad. Jag är yngst av tre syskon. Min syster Cornelia föddes 1920 och min bror Gotthard (Gotte) föddes 1922. Min far Gustav Nilsson/Bergström och min mor Betty (född Ström) hade ett litet ställe i Stubbaröd. Far jobbade också som dräng på Oregården. Min mor skötte om oss ungar och alla andra sysslor i hemmet och var för övrigt mycket anlita och hjälpsam på olika gårdar i orten.

Någon gång på 1920 talet råkade min far ut för en otäck olycka. Under sitt arbete hemma på gården blev han sparkad av en häst och fick så allvarliga skador att han inte kunde fortsätta sitt arbete på Oregården. Han blev alltså sjuk och blev intagen på en sjukavdelning på Sankta Maria sjukhus i Helsingborg. Elaka tungor har antytt att far var sinnesjuk men inget kan vara felaktigare.

Pressen på mor blev därför stor och de tvingades sälja stället i Stubbaröd. Mitt första minne är när vi skulle flytta och vi fick hyra en liten lägenhet i fattiggården. Vi fick flytta in efter två gamla gubbar som skulle ner till Kågeröds ålderdomshem. Den ene gubben hette Ramstedt och den andre kallades "lille Anners". När jag var sju år och skulle skrivas in i skolan var min mor sjuk så min syster Cornelia fick följa med mig. Jag var så blyg så jag vågade inte sitta på bänken där föräldrarna satt med sina barn, så jag satt på golvet och hade tag i Cornelias kjol som jag snurrade runt fingrarna. Anna Bohman sade till mig att jag behövde inte vara rädd.

Efter en tid i den lilla lägenheten fick vi flytta in i en litet större. Där hade vi det riktigt bra. Jag blev mors hjälprea när jag var nio år. Mor hade arbete på både små som på

mellanskolan där hon städade både samlingsrum och skolsalar. Dessutom städade hon lärarinnornas båda tvårumslägenheter. På kvällarna jobbade mor på Grönhults gård, hos fru Henricsson som var sjuk.

Min syster Cornelia blev gift med Alma Henricssons son, Henry och de fick två pojkar. I samband med den yngstes födsel blev min syster Cornelia, förlamad och nu var tragedin ett faktum. När den pojken var två år gammal sa Henrys mor (Alma) till min mor Betty, den pågen är så lik Er, så den får Du ta hand om. Mor blev ju fullständigt förtvivlad och berättade detta för Berta i Allerum. När de hörde detta höll de på att svimma, de visste inte att Cornelia var så svårt sjuk och vistades på epidemin i Landskrona. Sedermera ordnade jag med så Cornelia fick komma till Österhemmet, ett hem som var anpassat för sjuka och handikappade. Då tog också mitt ansvar för henne vid. Under tre och ett halvt år gick jag dagligen och besökte henne och lade henne på kvällarna. Henry, hennes man, besökte henne aldrig där. Jag tog hand om henne. Cornelia dog 80 år gammal.

Vad blev det egentligen av mitt liv? Mycket kort kan det skrivas så här. Fjorton år gammal kom jag till järnvägshotellet i Billesholm. Jag skulle vara hjälpreda i köket och lära till "kallskänka". Här stannade jag i gott två år. Knappt 17 år gammal kom jag till Bjuv och jobbade som "piga" på kommungården. Jag var där i tre månader och blev fullständigt utarbetad så Egon Thomasson i Stenestad fick komma med sin taxibil och ta mig hem till mor i Stenestad. I denna, samma veva när Henry och Cornelia skulle gifta sig så behövde Henrys syster "Berta" hjälp i Hyllinge. Då fick jag arbete där. Jag var då ganska återställd efter tiden på kommungården i Bjuv.

Ett smärtsamt minne har jag från tiden i Hyllinge. Jag var där i tre månader och fick aldrig gå ut under helgerna eller när herrskapet skulle gå bort. Berta satte alltid en korg med olika grejor som skulle antingen lappas eller sys. Detta för att hålla koll på mej. En dag tog jag därför beslutet. Jag hoppade ut genom fönstret till mitt rum, tog cykeln och trampade mot Stenestad. När jag var kommen till början av backen, vid Bövsli, så kom drickakusken körande. Han skulle till Stenestad, så han frågade om jag ville åka. Det ville jag så han lastade cykeln och det bar av. Efter en stund körde han in på en skogsväg och började taffsa på mig, mellan benen. Då blev jag rädd och skrek till honom att låta bli och då slutade han. När vi kom hem berättade jag för mor. Hon fick tag i drickakusken och gav honom en åthyvling.

Efter denna resa kom jag att jobba i Ljungbyhed. Jag var då nitton/tjugo år gammal. Jag jobbade ihop med Alice Idoff i köket på Dragonregementet. Min livsresa gick därefter till Helsingborg, där jobbade jag på Boston Blacking. Där träffade jag min första man, Oscar Johansson. Vi gifte oss och fick två barn, Jan och Rosmari. Vi var gifta i två år och anledningen till skilsmässan var spritbegär hos min man. Efter diverse jobb i Helsingborg gifte jag mig andra gången med en avdelningschef på gummifabriken och jag fick efternamnet Ericsson. Äktenskapet varade till 1975 då jag flyttade till

Hässleholm och gifte mig för tredje gången och då med Boris Börjesson från Helsingborg.

Åter till Stenestad. Jag minns där var alltid ett par "gubbar" som gick och sålde. Den ene hette Peter Lott och han sålde underkläder. Juden Isak sålde strumpor och raggsockor. Ofta hände det att de fick övernatta på någon lantbrukares loge. Och så minns jag den gamla "tanten" som bodde i den lilla lägenheten som vi hade haft först. Hon hette "Mirra" och var då 80 år. En kväll såg jag och min bror "Gotte" när hon stod intill husväggen med en vit bomullsudd och "loppade" sig. Det var roligt att se när hon knäckte lopporna.

Där fanns allt i Stenestad. Där var smen Bengtsson. Han hade allt till cyklar. Så var där en cykelmakare också som hette Gustav. Brodern hette Per och systemen hette Johanna och hon bodde i missionshuset.

Och nu tar vi versen som smen skrev till Per
Ett hekto sirap skall Du få
om Du ett däck vill köpa
så slipper Du till Kågeröd gå
att Dina skodon nöta.

Jag vill nog påstå att min livsvandring, många gånger, har varit arbetstyngd och krokig. Men samtidigt har där också funnits många ljuspunkter om man nu vill se det positivt. Många berömmade ord och uttryck har jag mottagit under denna livsvandring.

Någon har också kallat mig "Ängeln Elisabeth".

Jag vill tacka alla Stenestadsbor från den tiden för min uppväxt.

Ni var alltid vänliga mot oss.